

SXEDIO.J30

21.2.1959: ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΖΥΡΙΧΗΣ ΚΑΙ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΑΚΟΜΑ ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΩΝ ΚΑΙ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΙΕΣ ΜΕ ΝΕΟ ΘΥΜΑ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΚΑΗ ΣΤΑ ΛΕΙΒΑΔΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Ενώ ο αγώνας της ΕΟΚΑ τέλειωσε και όλοι επέστρεψαν στα σπίτια τους και στρώθηκαν, όπως ελπίζοταν στην ειρηνική ζωή, μερικοί ανεγκέφαλοι συνέχιζαν να δρουν και εργάζονται ωςάν η επαναστατική οργάνωση να συνέχιζε το έργο της και να προωθούν τις αποφάσεις τους με το πιστόλι και το ξύλο παρά με το διάλογο και την πειθώ.

Ενώ υπογράφονταν οι συμφωνίες μασκοφόροι επέδραμαν στον Καμπί του Φαρμακά και ξυλοκόπησαν κατοίκους της κοινότητας γιατί δεν πήγαιναν εκκλησία.

Εγγραφε σχετικά η "Χαραυγή" στις **21.2.1959** σε ανταπόκριση ανθρώπου της από την κοινότητα:

"Την νύκτα της περασμένης Τετάρτης **20** περίπου μασκοφόροι επέδραμαν στο χωριό μας και αφού μάζεψαν διάφορα πρόσωπα στο καφενείο του χωριού τους ξυλοκόπησαν, άλλους χωρίς καμιά δικαιολογία, άλλους γιατί είναι αριστεροί και άλλους γιατί δεν πηγαίνουν στην Εκκλησία. Συγκεκριμένα ξηλοκοπήθηκαν οι ακόλουθοι: Γεώργιος Κίτσης και ο γιος του Ανδρέας, Βασίλης Χαρίτου, Αγησίλαος Παύλου, Ανδρέας Κουτσόφτας, Αντώνης Κιρμίτσης, Λάζαρος Θωμά και Παρασκευάς Αντώνη.

Οι μασκοφόροι ξυλοκόπησαν επίσης τον πρώην μουκτάρη του χωριού με τον ισχυρισμό ότι δεν παρέδωσε τις σφραγίδες του ακόμα.

Ακολούθως ζήτησαν συνοδεία από τους κατοίκους του χωριού για να μεταβούν στον Φαρμακά. Αφού πήγαν στον Φαρμακά, μαζί με ένα κάτοικο του χωριού μας, μπήκαν σ' ένα καφενείο και ζήτησαν από τον ιδιοκτήτη να κατεβάσει τις διαφημίσεις ενός

γνωστότατου μεγάλου κυπριακού εμπορικού οίκου.

Και στα δυο χωριά οι μασκοφόροι είπαν στους κατοίκους να μη αγοράζουν το περιοδικό "Νέα Εποχή" και την εφημερίδα "Φως", χωρίς καν να δικαιολογήσουν την ενέργεια τους αυτή.

Επίσης ο Κώστας Κουντούρης από τις Γερακιές με επιστολή του στον τύπο κατάγγελλε ότι "άγνωστος, πήρε από ένα μικρό του χωριού δυο "Χαραυγές" και ένα "Τηλέγραφο" και τις ξέσχισε με τη διαταγή να μη ξαναμεταφέρει τέτοιες εφημερίδες. Ο μικρός μετέφερε στο χωριό του τις εφημερίδες από τον Καλοπαναγιώτη όπου εργάζεται".

Η επόμενη σύγκρουση ήταν στα Λειβάδια Λάρνακας όπου έγραφε η "Χαραυγή" κάτω από τους τίτλους "φανατικοί δεξιοί στα Λειβάδια Λάρνακας ανέσυραν ψες μάχαιρές και έπληξαν τέσσερα μέλη της Αριστεράς παράταξης. Ένας νεαρός 19 χρόνων έπεσε νεκρός και δεύτερος βρίσκεται σε σοβαρή κατάσταση, δυο άλλοι ελαφρά τραυματισμένοι":

"Φανατικά στοιχεία της δεξιάς έχυσαν ψες ένα αδελφικό ελληνικό αίμα, άνοιξαν ένα ακόμη τάφο Ελληνα Κύπριου πατριώτη, του 19χρονου Παναγιώτη Αντωνίου Σκάη, από τα Λειβάδια της Λάρνακας, το νέο έγκλημα των φανατικών στοιχείων της άκρας δεξιάς κατά της ενότητας του Κυπριακού λαού διεπράχθη χθες με καννιβαλιστικό τρόπο από μαχαιροφόρους που κατακρεούργησαν σαν κοινοί δολοφόνοι, μέλη της αριστεράς στο χωριό Λειβάδια. Τα τραγικά γεγονότα που εξελίχθησαν χθες στις 9 μ.μ. στο χωριό έχουν ως εξής, σύμφωνα με πληροφορίες του ανταποκριτή μας από τη Λάρνακα:

Ενώ χθες το απόγευμα οι Σωτήρης Νικόλα και Γιαννής Παπουή, μέλη της αριστεράς μετέβαιναν από τα Πάνω Λειβάδια στα κάτω Λειβάδια, υπέστησαν αιφνιδιαστική επίθεση και κακοποιήθηκαν από φανατικά στοιχεία της δεξιάς. Αργότερα ενώ ο Γιαννής Παπουή βρισκόταν σε περίπατο, μαζί με ένα φίλο του στα Κάτω Λειβάδια τους πλησίασε φανατικός δεξιός και αφού ανέσυρε περίστροφο τους απείλησε.

Οι δυο νέοι όρμησαν τότε ενασντίον του, αλλά ο οπλοφόρος τράπηκε σε φυγή. Οι φανατικοί όμως διψούσαν αίμα, αίμα αδελφικό, ελληνικό. Ηθελαν να βυθίσουν στο πένθος τους κατοίκους των Λειβαδιών και ολόκληρης της Κύπρου καταφέροντας σοβαρότατο κτύπημα κατά της "αδιαρρήκτου ενότητας". Αυτό έγινε το βράδυ στις **9** όταν μαχαιροφόροι που πιστεύεται ότι είναι της άκρας δεξιάς, αφού απομόνωσαν τέσσερα άοπλα μέλη της αριστεράς κοντά σ' ένα κινηματοθέατρο του χωριού, ανέσυραν τις μάχαιρες τους και άρχισαν να καταφέρουν σαν βάρβαροι δολοφόνοι τα κτυπηματά τους. Ο Παναγιώτης Αντωνίου Σκάης, μόλις **19** χρόνων, δέχθηκε μια μαχαιριά στον αριστερό πνεύμονα και ξεψύχησε ενώ μεταφερόταν λίγο αργότερα αιμόφυρτος στο νοσοκομείο της Λάρνακος.

Ο Κόκος Λόντου **20** χρόνων, μαχαιρώθηκε κι'αυτός στον δεξιό πνεύμονα και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο της Λάρνακας όπου και έγινε αργά ψες χειρουργική επέμβαση από τον κ. Αννίβαν Φράνσις. Η κατάσταση του θεωρείται μάλλον σοβαρή. Ο Σωτήρης Νικόλα Χαραπανής, **19** χρόνων, μαχαιρώθηκε στην ωμοπλάτη. Η κατάσταση του δεν εμπνέει ανησυχίες. Ο Αντώνης Κατσής, σφάερ πληγώθηκε ελαφρά στο χέρι.

Η αστυνομία συνέλαβε τα ακόλουθα **4** πρόσωπα για ανάκριση: Γεώργιον Κυριάκου Κασάπη, Σάββαν Ζωνιάν, Αντωνάκη Σαρμαλλή και Ανδρέαν Τρουλιώτην".

Στ τέλη Μαΐου και πάλι μασκοφόροι κακοποίησαν αριστερό στην Παραμύθα.

Σύμφωνα με την "Χαρυγή **30.5.59**) τη νύκτα της τετάρτης τρεις άγνωστοι προσωπίδοφόροι, οπλισμένοι με περιστροφα και κυνηγετικά πήγανσ στην Παραμύθα, στο καφενείο του Γεώργιου Σχίζα και ζήτησαν τους Γεώργιο Μακρή και Θεόδωρο Ποταμίτη που έτυχε να βρίσκονται στο καφενείο.

Πρόσθετε η εφημερίδα:

"Οι μασκοφόροι αφού οδήγησαν τα πιο πάνω πρόσωπα έξω από το χωριό ζητούσαν από αυτούς να τους παραδώσουν πιστόλια. Αυτοί αρνήθηκαν πως είχαν στην

κατοχή τους πιστόλια. Τότε οι μασκοφόροι άρχισαν να τους ρωτούν, αν είναι δεξιοί ή αριστεροί και αν είναι μέλη ή όχι του ΕΔΜΑ. Στην απάντηση τους ότι ούτοι ανήκουν στις παληές συντεχνίες οι μασκοφόροι επέμεναν ότι έπρεπε να γραφτούν στο ΕΔΜΑ. Επειδή ο Θεωρήs αρνήθηκε να γραφτεί τον κτύπησαν και έρριξαν και ένα πυροβολισμό στον αέρα για εκφοβισμό. Κατόπιν του επέβαλαν να αφήσει το καφενείο του στο ΕΔΜΑ και να μη ζητήσει να βγάλει έξω τους Εδμίτες, όπως τους ειδοποίησε γιατί αλλοίμονό του.

Κατόπιν οι μασκοφόροι γύρισαν στο χωριό και παρέλαβαν από τα σπίτια τους τους Στέλιο και Ευριπίδη Μάππα και αφού τους οδήγησαν κι' αυτούς στο ίδιο μέρος έξω από το χωριό τους ζητούσαν να τους παραδώσουν όπλα. Αυτοί αρνήθηκαν και οι μασκοφόροι έφυγαν. Πριν φύγουν σύστησαν τόσο στους ίδιους όσο και στους θαμώνες του συλλόγου να μη καταγγείλουν την υπόθεση ούτε στην αστυνομία ούτε στον τύπο".

Στις 13 Ιουνίου σημειώθηκε ένα άλλο επεισόδιο στην ταραγμένη κοινότητα της Αχνας, που αποτελούσε συχνά το επίκεντρο συγκρούσεων μεταξύ δεξιών και αριστερών.

Στις 14 του μήνα η "Χαραυγή" έγραφε σε ανταπόκριση της από το Βαρώσι: "Οι φασιστικές μέθοδες που χρησιμοποιούν τα φανατικά στοιχεία της επαρχίας μας οδήγησαν απόψε σε εγκληματικές ενέργειες στην Αχνα, όπου αν η Αριστερά δεν επεδείκνυε μεγάλη σύνεση και ψυχραιμία θα υπήρχαν τραγικές συνέπειες.

Στο χωριό είχε οργανωθεί για απόψε συγκέντρωση της Αριστεράς στην πλατεία έξω από το οίκημα των λαϊκών οργανώσεων και με ομιλητή το γνωστό στέλεχος του ΑΚΕΛ κ. Μιχάλη Πουμπουρή. Μόλις ο κ. Πουμπουρήs άρχιζε την ομιλία του, δεξιοί τραμπούκοι, άρχισαν να τον βρίζουν φωνάζοντας ταυτόχρονα ότι δεν είχε δικαίωμα να μιλήσει, σε συνέχεια άρχισαν να του ρίχνουν μπουκάλες, πέτρες και άλλα αντικείμενα και αφού έσπασαν καρέκλες άρχισαν να κτυπούν αδιάκριτα το πλήθος,

χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα και σίδερα που τα είχαν φέρει από πριν μαζί τους. Περισσότερο κακοποιήθηκαν από τους τραμπούκους γυναίκες που προσπάθησαν να τους σταματήσουν στο ολέθριο έργο τους, για να αποφευχθούν περισσότερα επεισόδια. Ο κ. Πουμπουρή μπήκε στο αυτοκίνητο του για να αναχωρήσει. Αλλά και το αυτοκίνητο το κτύπησαν με πέτρες, ξύλα και σίδερα".

Τα επεισόδια επαναλήφθηκαν και την επομένη **14** Ιουνίου οπότε σύμφωνα με τη "Χαραυγή":

"**30** φανατικά στοιχεία" επέδραμαν στο συντεχνιακό παράρτημα και αφού κτύπησαν και έδιωξαν μερικούς εργάτες που βρίσκονταν εκεί έσπασαν **20** περίπου καρέκλες, περιουσία του παραρτήματος και το έκλεισαν".

Ανάμεσα στους τραυματίες ήταν και η Χατζηπαναγιώτα Σαύρου, **54** χρόνων, η οποία κτυπήθηκε από ροπαλοφόρο.

Η γυναίκα συνόδευσε την επομένη τον Μιχάλη Πουμπουρή και άλλους κομμουνιστές στην Αρχιεπισκοπή για να καταγγείλουν τα επεισόδια στον Μακάριο αλλά αυτός δεν είχε χρόνο, όπως τους ειδοποίησε, για να τους δεχθεί.

Η αντιπροσωπεία απέστειλε στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο επιστολή στην οποία τόνιζε (Χαραυγή **16.6.59**):

"Επειδή οι προκλήσεις και οι επιθέσεις εναντίον της Αριστεράς του χωριού μας συνεχίζονται εδώ και ένα χρόνο και ως εκ τούτου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος εμφύλιου σπαραγμού και αδελφοκτονίας ζητούμεν όπως μας δεχτήτε σε ακρόαση την ερχόμενη Τετάρτη **17** Ιουνίου ή άλλη παραπλήσια μέρα".

Η κατάσταση στην Αχνα δεν έλεγε να τελειώσει. Και σύμφωνα με νέες καταγγελίες στη "Χαραυγή" (**7.10.59**) "μεγάλη ομάδα φανατικών δεξιών επιτέθηκε και κτύπησε το Νικόλα Τόγγολα μαθητή Μέσης Παιδείας και τον Χριστοφή Λάμπρου, ηγετικό στέλεχος της Αριστεράς".

Ομως τα χειρότερα έπονταν ακόμα καθώς στη "μάχη" των διαφορών δεξιών και αριστερών μπήκαν και

τα προεκλογικά για την ανάδειξη του νέου Προέδρου της Κύπρου.